

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою університету

від «27» 06 2024 р.

протокол №

Голова вченої ради

 Віталій ГУЛЯЄВ

«27» 06 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

**«УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТНОЮ ТА ІННОВАЦІЙНОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ»**

для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
зі спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок

за освітньо-професійною програмою
«Фінанси, банківська справа та страхування»

Кам'янське, 2024

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Дніпровським державним технічним університетом у відповідності до ОПП за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затверджено Вченою радою ДДТУ (протокол № 6 від 30.05.2024 р.)

ВРАХОВАНО:

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України № 866 від 20.06.2019 р. та Постанову КМУ від 16 грудня 2022 р. №1392 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»

РОЗРОБНИК РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ:

Ірина ЧЕРНЯВСЬКА, канд. екон. наук, доцент

ГАРАНТ

ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»

05 . 06 . 2024 р.

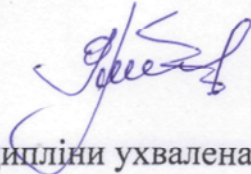

Світлана ЮДИНА

Робоча програма навчальної дисципліни ухвалена на засіданні кафедри фінансів і обліку

05. 06. 2024 р., протокол № 6

Завідувач кафедри

Оксана БУДЬКО

Робоча програма навчальної дисципліни ухвалена на засіданні кафедри менеджменту

05. 06. 2024 р., протокол № 8

В.о. завідувача кафедри

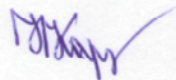

Катерина ЛЕВЧУК

Ухвалено науково-методичною комісією факультету економіки та соціальних комунікацій

13. 06. 2024 р., протокол № 6

Голова НМК факультету
ЕСК

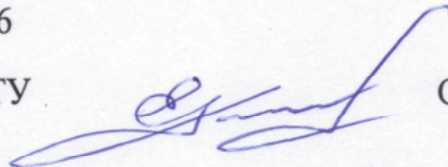

Наталія КАРАВАН

Ухвалено науково-методичною радою Дніпровського державного технічного університету

20. 06. 2024 р., протокол № 6

Заступник голови НМР ДДТУ

Олена ГЛУЩЕНКО

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: <u>07 Управління та адміністрування</u> (шифр і назва)	Вибіркова навчальна дисципліна	
Модулів – 1	Спеціальність: <u>072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u> (шифр і назва) Назва освітньої програми: <u>Фінанси, банківська справа та страхування</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1 – й	1 – й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		2 – й	2 – й
		Лекції	
Тижневих годин здобувача очної форми навчання: аудиторних – 2 год.; самостійної роботи – 3,62 год.	Освітній ступінь: <u>магістр</u>	16 год.	4 год.
		Практичні	
		16 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		58 год.	82
		Індивідуальні завдання:	
		-	-
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для очної форми навчання – 1 : 1,81

для заочної форми навчання – 1 : 10,25

2. Мета та завдання навчальної дисципліни. Перелік компетентностей та програмних результатів навчання

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів комплексу теоретичних знань і практичних навичок у сфері проєктної та інноваційної діяльності, які вони можуть застосовувати у майбутній професійній діяльності щодо знаходження оптимальних інноваційних рішень, обґрунтування й розробки проєктів, здійснення ефективного управління інноваційною діяльністю та процесами реалізації проєктів.

Завдання вивчення дисципліни передбачає оволодіння здобувачами другого (магістерського) рівня знаннями та навичками у сфері проєктної та інноваційної діяльності.

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня мають засвоїти **компетентності**:

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК 4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Програмні результати навчання:

ПР 8. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними.

ПР 9. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР 12. Обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1.

Змістовий модуль 1. Основи управління проєктною та інноваційною діяльністю

Тема 1. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів [1, 3, 6 – 8]

Інновації: економічна сутність, класифікація.

Сутність та зміст інноваційної діяльності. Інноваційний продукт та інноваційна продукція.

Для самостійного опрацювання: Інноваційний процес: етапи, стадії, форми.

Практичне заняття Пр1.

Тема 2. Становлення інновацій та циклічність економічного розвитку [3, 7, 9, 20, 21]

Циклічні закономірності в економіці.

Теорії становлення інновацій: теорії циклічного економічного розвитку та теорії довгих хвиль, інноваційні теорії технологічних змін.

Інноваційний тип розвитку як мета економічної політики держави.

Для самостійного опрацювання: Життєвий цикл інновацій.

Тема 3. Інноваційний розвиток підприємства [1, 3, 6 – 8, 20, 21]

Інноваційний розвиток: сутність, принципи.

Напрями інноваційного розвитку: сутність, класифікація, схема вибору.

Управління вибором напрямків і варіантів розвитку підприємства.

Для самостійного опрацювання: Способи вимірювання рівня інноваційного розвитку.

Практичне заняття Пр2.

Тема 4. Особливості управління проєктами [2, 4, 5, 9, 11 – 13, 15]

Сутність проєкту як об'єкта інноваційної діяльності. Визначення, основні властивості та види проєктів.

Принципи управління проєктами. Основні функції та інтереси стейкхолдерів проєкту.

Для самостійного опрацювання: Поняття життєвого циклу як базового елементу концепції управління проєктом. Особливості управління проєктами на кожній фазі/стадії життєвого циклу проєкту.

Практичне заняття Пр3.

Тема 5. Управління інноваційною діяльністю шляхом вибору портфеля проєктів [2, 4, 5, 9, 11 – 13, 15]

Сутність портфельного управління. Процес формування портфеля проєктів. Управління портфелем проєктів. Інвестиційний портфель проєктів. Класифікація інвестиційних портфелів. Завдання експертизи інноваційних

проектів. Види та форми експертизи проектів. Принципи проведення експертиз. Основні методи експертизи проектів.

Портфель як ключовий елемент інноваційного процесу. Критерії відбору проектів до стратегічного портфелю інновацій. Механізм реалізації стратегічного портфелю інновацій.

Для самостійного опрацювання: Аспекти проектного аналізу (комерційний, технічний, інституціональний, соціальний, екологічний, фінансовий та економічний аналіз).

Тема 6. Сучасні організаційні форми реалізації інновацій [1, 3, 6 – 8, 16 – 19]

Інноваційна інфраструктура: сутність, основні елементи, функції, завдання, вектори дій.

Ринкові суб'єкти інноваційної діяльності.

Організаційні структури підтримки інноваційного підприємництва. Організаційні форми інтеграції науки і виробництва.

Для самостійного опрацювання: Сутність і завдання державної інноваційної політики. Державне регулювання інноваційної діяльності: мета, принципи. Форми і методи державного регулювання інноваційної діяльності. Інституційне забезпечення підтримки інноваційної діяльності.

Практичне заняття Пр4.

Тема 7. Управління реалізацією проектів [2, 4, 5, 9, 11 – 13, 15, 21]

Планування ресурсного забезпечення проекту.

Фінансування та бюджет інноваційного проекту. Планування проектних завдань. Контролювання виконання бюджету проекту.

Для самостійного опрацювання: Поняття якості в контексті методології управління проектами. Система управління якістю проекту. Аудит якості проекту. Контроль показників якості. Сутність та види проектних ризиків. Можливі стратегії поведінки (реакції) організації щодо ризиків. Формування програм реагування на ризик.

Практичне заняття Пр5.

Тема 8. Оцінювання ефективності інновацій та інноваційних розробок [1, 3, 6 – 8, 16 – 19]

Ефективність інновацій: поняття, особливості реалізації, види ефекту від реалізації інновацій.

Основні показники економічної ефективності інноваційних проектів, їх розрахунок. Показники ефективності інновацій, їх розрахунок.

Для самостійного опрацювання: Оцінка економічної ефективності інновацій, спрямованих на зниження виробничих витрат.

Практичне заняття Пр6.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	Очна форма							Заочна форма						
	усього	у тому числі						усього	у тому числі					
		л	п	лб	інд	с.р.	с.п.		л	п	лб	інд	с.р.	с.п.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Модуль 1.														
Змістовий модуль 1. Основи управління проектною та інноваційною діяльністю														
Тема 1. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів	10,0	2	2	-	-	4,5	1,5	10,0	1	-	-	-	8,75	0,25
Тема 2. Становлення інновацій та циклічність економічного розвитку	10,0	2	-	-	-	7,5	0,5	10,0	-	-	-	-	10,0	-
Тема 3. Інноваційний розвиток підприємства	11,0	2	3	-	-	4,0	2,0	11,0	-	-	-	-	11,0	-
Тема 4. Особливості управління проектами	11,0	2	3	-	-	4,0	2,0	11,0	-	-	-	-	11,0	-
Тема 5. Управління інноваційною діяльністю шляхом вибору портфеля проектів	10,0	2	-	-	-	7,5	0,5	10,0	-	-	-	-	10,0	-
Тема 6. Сучасні організаційні форми реалізації інновацій	13,0	2	2	-	-	7,5	1,5	13,0	2	2	-	-	7,5	1,5
Тема 7. Управління реалізацією проектів	13,0	2	3	-	-	6	2,0	13,0	-	-	-	-	13,0	-
Тема 8. Оцінювання ефективності інновацій та інноваційних розробок	12,0	2	3	-	-	5	2,0	12,0	1	2	-	-	7,75	1,25
Усього годин	90	16	16	-	-	46	12	90	4	4	-	-	79	3

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Інновації, інноваційні процеси: становлення та сучасні тенденції розвитку	2	-
2.	Інноваційний розвиток підприємства	3	-
3.	Загальна характеристика та основні параметри проекту	3	-
4.	Організаційні форми реалізації інноваційних підприємств і стратегія їх дії	2	2
5.	Планування проекту та управління проектними ризиками	3	-
6.	Комплексне оцінювання ефективності інновацій	3	2
Разом		16	4

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва видів самостійної роботи	Кількість годин	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Проробка лекційного матеріалу (0,25 год./ 1 год. лекційних занять)	4	1
2.	Підготовка до практичних занять (0,5 год./ 1 год. практичних занять)	8	2
3.	Самостійне вивчення питань програми, які не викладаються на лекційних заняттях (3 – 4 год./1 год. в лекційному викладанні):	46	69
4	Виконання контрольної роботи	-	10
Разом		58	82

9. Методи навчання

Лекційні та практичні заняття з використанням навчальних технологій: проблемні лекції, розв'язування задач, аналітичних завдань, практичних завдань, робота в Інтернет, складання графічних схем, робота в малих групах, кейси, презентації; самостійна робота з навчальною літературою; виконання домашньої контрольної роботи (для заочної форми навчання); консультації.

10. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється у формі опитування, виступів з доповідями на практичних заняттях.

Контроль самостійної роботи проводиться: з лекційного матеріалу - шляхом опитування на лекційних заняттях; з практичних занять - за допомогою перевірки виконаних аналітичних завдань та вирішених задач, доповіді за обраною темою.

Семестровий підсумковий контроль проводиться у формі заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного даною робочою програмою, і у терміни, встановлені навчальним планом.

Здобувач вважається допущеним до семестрового підсумкового контролю з навчальної дисципліни за умови повного відпрацювання всіх практичних занять, передбачених робочою програмою дисципліни.

Підсумкова атестація не є обов'язковою для здобувачів вищої освіти, які упродовж навчального семестру за результатами поточного тестування та самостійної роботи набрали суму балів від 60 до 100. Підсумкову атестацію складають здобувачі вищої освіти, які за результатами поточного контролю набрали від 35 до 59 балів або мають бажання підвищити свій рейтинг навчання. Кількість балів, набрана при складанні підсумкової атестації, не може бути меншою ніж кількість балів, отриманих під час поточної атестації.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня

Модуль 1 (Поточне тестування та самостійна робота)								Підсумковий тест (залік)	
Лекційні заняття (теоретичний матеріал) - 60 балів								100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
8	7	7	8	7	8	8	7		
Практичні заняття - 40 балів									
Пр1		Пр2	Пр3		Пр4	Пр5			Пр6
6		6	8		6	6			8

Критерії оцінювання

Проведення контролю знань здобувачів вищої освіти передбачає оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу шляхом письмового експрес-опитування на лекційних заняттях, виконання практичних завдань.

Критерії оцінювання теоретичного матеріалу. Оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу відбувається за питаннями, які сформульовані відповідно до конкретної теми робочої програми навчальної дисципліни і вимагають повної та розгорнутої відповіді.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачу вищої освіти за результатами письмового експрес-опитування:

8-7 балів: здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому базову та допоміжну літературу, слушно застосовує категорійний апарат, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.

6-5 бали: здобувач відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.

4-3 бали: здобувач достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі зміст теоретичних запитань.

2-1 бал: здобувач не в змозі викласти зміст теоретичних запитань, при викладенні навчального матеріалу допускає істотні помилки.

0 балів: здобувач не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань.

Критерії оцінювання практичних занять. Оцінювання рівня виконання практичних завдань здійснюється шляхом перевірки виконання завдань, наведених в методичних вказівках до практичних занять з навчальної дисципліни. Практичні заняття містять аналітичні завдання та задачі.

Здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів при правильному виконанні аналітичного завдання та/або розв'язанні задачі. У разі часткового, невірнього виконання аналітичного завдання, застосування нерационального або невірнього алгоритму розв'язання, отримання хибного кінцевого результату, наведення стислих висновків або їх відсутність, невірнього розв'язання задачі або за відсутності розв'язання задачі відбувається зниження кількості балів у відповідності з таблицею:

За бальною шкалою	Алгоритм розв'язання	Кінцевий результат	Висновки
8-7	послідовно-логічний	вірний	повні, аргументовані
6-5	послідовно-логічний	незначні помилки в проміжних розрахунках, кінцевий результат вірний	стислі
4-3	послідовно-логічний	незначні помилки в проміжних розрахунках, кінцевий результат в цілому вірний	відсутні
2-1	нераціональний	суттєві помилки у проміжних розрахунках, кінцевий результат невірний	відсутні
0	розв'язання задачі відсутнє		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82 – 89	B	
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	
35 – 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
1 – 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Перезарахування та визнання результатів навчання з освітньої компоненти

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Управління проєктною та інноваційною діяльністю» можливе в наступних випадках:

- участь здобувача у програмі академічної мобільності (навчання в інших ЗВО України або за кордоном) відповідно до Положення про академічну

мобільність учасників освітнього процесу Дніпровського державного технічного університету;

- участь у програмах здобуття неформальної та/або інформальної освіти відповідно до Положення про неформальну та/або інформальну освіту і порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, отриманих в неформальній та/або інформальній освіті.

Скористатися такою можливістю здобувачі вищої освіти можуть в тому випадку, якщо вони мають:

- сертифікат щодо проходження дистанційного чи онлайн курсу з тематикою дисципліни «Управління проєктною та інноваційною діяльністю».

Перезарахування та визнання результатів навчання може стосуватися окремих тем навчальної дисципліни або частини теми, конкретних видів навчального процесу (практичні заняття).

Посилання на освітні ресурси:

Освітня	онлайн-платформа	«PROMETHEUS».	URL:
			https://prometheus.org.ua/courses-catalog/ .

Освітня	онлайн-платформа	«ЗРОЗУМІЛО!».	URL:
			https://eef.org.ua/program/osvitnya-onlajn-platforma-zrozumilo/ .

Лекції в рамках Міжнародного освітнього проєкту Ukraine Global Faculty, який реалізується благодійним фондом K.FUND за підтримки Міністерства освіти і науки України. URL: <https://ugf.academy/all-lectures/>.

13. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни «Управління проєктною та інноваційною діяльністю» для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування». Укл.: д.е.н., проф. Олена Плахотнік, к.е.н., доц. Ірина Чернявська. Кам'янське: ДДТУ, 2024. 108 с.

2. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Управління проєктною та інноваційною діяльністю» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування». Укл.: к.е.н., доц. Ірина ЧЕРНЯВСЬКА, Олена КОВАЛЕНКО. Кам'янське, ДДТУ. 2023. 44 с.

3. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Управління проєктною та інноваційною діяльністю» для здобувачів вищої

освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» заочної форми навчання. Укл.: к.е.н., доц. Ірина ЧЕРНЯВСЬКА. Кам'янське, ДДТУ. 2023. 16 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Аналітична довідка «Реалізація пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та отримані результати у 2021 р.». Київ: УкрІНТЕІ, 2022. 53 с.
2. Блага Н.В. Управління проєктами: навч. посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с
3. Гутурова О. І., Ярута М. Ю., Сисоєва С. І. Економіка та організація інноваційної діяльності. Навч. посібн. Харк. нац. аграр. ун –т ім. В. В. Докучаєва. Харків. 2019. 227 с.
4. Довгань Л.Є., Мохонько Г.А., Малик І.П. Управління проєктами: навч. посібник. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.
5. Зачко О.Б., Івануса А.І., Кобилкін Д.С. Управління проєктами: теорія, практика, інформаційні технології. Львів: ЛДУ БЖД, 2019. 173 с.
6. Заблоцький Б.Ф. Економіка й організація інноваційної діяльності: навч. посібник.: 2-ге вид. Львів: Новий Світ – 2000, 2020. 427 с.
7. Копитко М. І. Управління інноваціями: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах і таблицях. Львів: ЛьвДУВС. 2019. 292 с.
8. Левченко Ю. Г. Економіка та організація інноваційної діяльності: навч. посіб. / Ю. Г. Левченко. Київ: Ліра-К, 2019. 448 с.
9. Майорова Т.В., Ляхова О.О. Проєктне фінансування: Підручник. Київ: КНЕУ, 2017. 761 с.
10. Прикладні аспекти ринку інновацій: навч. посібник / Б.М. Андрушків, Л.М. Мельник. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2015. 108 с.
11. Фесенко Т.Г. Управління проєктами: теорія та практика виконання проєктних дій: навч. посібник. Харків: ХНАМГ, 2012. 181 с.

Допоміжна

12. Настанова до зводу знань з управління проєктами та Стандарт з управління проєктами. PMBOK. 7-е + AGILE. Практичне керівництво. Project Management Institute, Inc., 2021. 370 с. URL: <https://pmiukraine.org/pmbok7/>.

13. Пугач А. М., Демчук Н. І., Довгаль О. В., Крючко Л. С., Тягло Н. В. Інноваційний розвиток підприємства. Навч. посіб. ФОП Швець В.М. 2018. 348 с.

14. Савчук В. П., Прилипко С. І., Величко О. Г. Управління міжнародними інвестиційними проектами : навч. посіб. / за заг. ред. С. І. Прилипка. Київ : КНЕУ, 2013. 469 с.

Інформаційні ресурси

15. Економічна статистика. Наука, технології та інновації. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/ni.htm.

16. Закон України «Про інноваційну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

17. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text>.

18. Закон України «Про державні цільові програми». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1621-15#Text>.

19. Курбацька Л. М., Кадирус І. Г. Впровадження маркетингових інновацій в діяльність промислових підприємств. Економіка та держави. № 4. 2020. С. 187 – 190. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/4_2020/33.pdf.

20. Юринець З.В., Гнилянська Л. Й., Юринець Р.В. Управління інноваційним розвитком: навч. посібник. Львів: СПОЛОМ. 2021. 132 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/356912174_Urinec_ZV_Gnilanska_LJ_Urinec_ZV_Upravlinna_innovacijnim_rozvitkom.

21. Інформаційний портал Дніпровського державного технічного університету. URL: <http://dstu.dp.ua>.